

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

24 Et orantes dixerunt, Tu Domine qui corda nosti omnium, ostende quem elegeris ex his duobus vnum, 25 Accipere locum ministerij huius & Apostolatus, de quo praeuaricat⁹ est Iudas, ut abiret in locum suum. 26 Et dederunt sortes eis: & cecidit fors super Matthiam: & annumeratus est cum vndecim Apostolis.

C A P. II.

1 Et cum completerentur dies Pentecostes, erant omnes pariter in eodem loco: 2 Et factus est repente de caelo sonus, tanquam aduenientis spiritus vehementis, & repleuit totam domum ubi erant sedentes. 3 Et apparuerunt illis dispersitae linguae tanquam ignis, seditque supra singulos eorum: 4 Et repleti sunt omnes Spiritu sancto, & ceperunt loqui variis linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis. 5 Erant autem in Ierusalem habitantes Iudaei, viri religiosi ex omni natione quae sub caelo est. 6 Facta autem hac voce, conuenit multitudo, & mente confusa est, quoniam audiebatur vnusquisque lingua sua illos loquentes. 7 Stupebant autem omnes, & mirabantur, dicentes, Nonne, ecce, omnes isti qui loquuntur, Galilaei sunt?

24 Ἐπιευχόμενοι εἶπον, σὺ κύριε ἀπεδείχθησθα πούτῃν· ἀπὸ τῶν ὧν ἐλέγξῃς οὗτον ἑξ ἐπιούρων ἡμῶν. 25 Ἐπιλαβόμενοι τὴν λαβάνην τῆς διακονίας ἀποστόλων, ὅς τις παρέβη Ἰούδας, προδοθεὶς ἡμῶν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. 26 Καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτοῖς, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Μαθθίαν, καὶ συγκαταριθμήθη μετὰ τῶν ἑνδεκά. κεφ. β. 1 Καὶ ἐπὶ τῇ συμπληρωθῆσθαι τῶν ἡμερῶν τῆς πεντηκοστῆς, ὡς ἦσαν ἀπαντες ἐν ἑνὲν αὐτῷ τόπῳ. 2 Ἐγένετο δὲ ἐξαίρετον ἦχος ὡς ἂν φέροντος βιαίας, καὶ ἐκλήρωσαν οἱ πάντες οὗτον καὶ οὗτον ἑξ ἐπιούρων ἡμῶν. 3 Καὶ ἠφάνισται αὐτοῖς διακονίας ἁγίας, ὡς ἂν πνεύματος ἐπιούρου, ὡς ἂν ἡμεῖς ἀκούομεν αὐτοῦ. 4 Ἐγένετο δὲ ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἐπιούρου καὶ ἐπέλεξε τὴν γλῶσσαν ἡμῶν, ὡς ἂν ἡμεῖς ἀκούομεν αὐτοῦ. 5 Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἀπόφοιτοι ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν τῆς οὐρανόθεν. 6 Ἐγένετο δὲ ἡμῶν φωνὴ ὡς ἂν φέροντος βιαίας, καὶ ἐκλήρωσαν οἱ πάντες οὗτον καὶ οὗτον ἑξ ἐπιούρων ἡμῶν. 7 Ἐλάμβανον δὲ κλήρους καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς, λέγοντες ἑκάστῳ τὸν ἑαυτοῦ τόπον ὅθεν ἦσαν ἁλλοῦ τῆς Γαλιλαίας.

ostende omnium q est in cordib⁹ nosti Dmine tu dixerunt orantes huius
יְהוָה עָלֶיךָ הוּא אֲמַרְיָן אַתָּה מְרִיא יָדַע דְּכֹל כּוֹתֵמָה דְּכֹל חַוְיָא דְּכֹל
 fortem accipiat vt ille duobus his ex tu eligis quos vnum
 דְּאִנָּה דְּנָבֵא אַתָּה מִן הַלִּיךְ תְּרִיחוּן : 25 דְּהוּ נִקְבַּל פְּסָא
 sibi vt ireret Iudas separauit se à quo & apostolatus ministerij
 וְשִׁמְשָׁתָה וְשִׁלְיָחָתָה דְּמִנְהַ פְּרִק יְהוּדָא דְּנְאוּל לְהָ
 cum annumerat⁹ est ad Mathiam & ascendit sortes & coniecerunt :
 וְרִיחָו : 26 וְאֲרִמְיֵו פְּסָא וְסַלְקֵת לְמַתְיָא וְאַתְּמֵנִי עִם
 2 caput Apostolis vndecim
 קַפְּלֵאוּן ב : וְיְעֵר שְׁלִיחָו :

omnes essent congregati dū Pentecostes dies impleri essent illi
 וְכֹל אֲתַמְלִי וְיֹמְתָה דְּפִנְטֶסְטָא כְּד כְּנִישִׁין הוּוּ בְּלַחוּן
 spiritus tanquam vox caelis ex repente fuit prout
 בְּרִיחָו : הוּא מִן שְׁלִיא מִן שְׁמַיא קְלָא אִיךְ דְּרֹוּחָא
 erant sedētes in qua illa domus tota ex eo fuit & impleta repletis
 וְהוּוּ אֲתַמְלִי הוּוּ מִנְהַ כְּלָה כִּיתָא הוּ דְּבַה יִתְכֵן הוּוּ
 super & sederūt ignis tāquā erāt quae dispersitae linguae eis & repletis
 וְהוּוּ הוּוּ לְשֵׁנָה דְּמַתְּפַלְגִין הוּוּ אִיךְ נֹוּרָא וְיִתְכֵן עַל
 Sanctitatis Spiritu omnes & repleti sunt ex eis vnus
 וְהוּוּ מִנְהוּן : 4 וְאַתְּמְלִי כְּלַחוּן בְּרֹוּחָא דְּקֹוּדְשָׁא
 erat dans Spiritus prout lingua lingua loqui & ceperunt
 וְהוּוּ לְמַמְלֵלוּ כְּלָשֵׁן לְשֵׁן אִיךְ מֵא דְּרֹוּחָא יִתְבַּה הוּוּ
 in Ierusalem qui habitabant viri autem erant loqui
 וְהוּוּ לְמַמְלֵלוּ : אֵית הוּוּ דִין גְּבַרָא דְּעַמְרִין כְּאוּרְשֵׁלַם
 caelis quae sub gentibus omnib⁹ ex Iudaei Deo & quomodo
 וְהוּוּ מִן אֵלֵהָא יְהוּדִיא מִן כָּל עַמְמַא דְּתַחִית שְׁמַיא :
 eo quod & comotus est populus tot⁹ congregat⁹ est illa vox fuit & caelis
 וְהוּוּ קְלָא הוּוּ כְּנִשְׁ כְּלָה עַמָּא וְאַשְׁתַּנֶּשׂ מַטְל
 linguis ipsorum essent quod loquētes ex eis homo homo erat vnus
 וְהוּוּ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְהוּן דְּמַמְלֵלִין הוּוּ בְּלִשְׁנֵיהוּן :
 hi ad vnum vnus diceret cum & mirabantur omnes erant dispersitae
 וְהוּוּ הוּוּ כְּלַחוּן וְכַתְּמֵרִיךְ כְּד אֲמַרְיָן חֵד לְחֵד הַלִּיךְ
 sunt Galilaei ecce nonne qui loquuntur sunt
 וְהוּוּ דְּמַמְלֵלִין לְהָ הָא גַּלִּילָיאָן אַנּוּן :

Handwritten text in the left margin, likely a reference to the Pentecost event.

nati in qua lingua sua homo homo sumus audientes nos quomodo
 איבנא חנן שמעון חנן אנש אנש לשנה דבה ילדין
 fluios inter qui habitant & ij & Elamitæ & Medi Parthi sumus
 חנן פרתוא ומריא ואלניא ואילין דעמרין בית נהרון
 & q ex & Afiz Ponti regione & g ex & Cappadoces Iudzi
 יהודיא וקפרוקיא ורמן אתרא דפנטוס ודאסאי: 10 ורמן
 libyz & qui sunt regionū & AEgypti & Pamphyliz Phrygiz regione
 אתרא דפרוניא ורפמפוליא ורמערין ודאתרותא דלובא
 Iudzi Roma à qui venerūt & ij Cyrenz qui sunt vicini
 דקריבין לקורינא ואילין דאתו מן ההומא: 11 יהודיא
 gloquantur sumus audientes ecce & Arabia Creta & qui à & pelyti
 וגיורין ורמן קריטא וערבין הא שמעין חנן דממלוק
 autē erant admirantes Dei mirabilia nostris linguis
 בלשנן דילן תדמרתה דאלהא: 12 מתדמרין הוון דין
 voluntas hęc est cuius ad vni vns dicerent eum & obstupecebāt oēs
 כלהון ותוירין כד אמרין חד לחד רמנא הי הדא צבותא:
 multum isti dicerent eum eos erant irridentes verò ali
 אחרנא דין ממיקין הוון בהון כד אמרין הלין מאריתא
 vndecim cum Cephas Simon surrexit & postea & inebriati sunt biberūt
 אשתיו ורויו: 14 ובתר כן קם שמעון כאפא עם חד עסד
 & omnes Iudzi viri eis & dixit vocem suam & extulit Apostolis
 שליחין וארים קלרה ואמר להון נברא יהודיא וכלהון
 non sermones meos & attēditē vobis notū sit hoc in Ierusalem qui habitatis
 דעמרין באורשלים הדא תתויע לכוון וצותו מלי: 15 לא
 nunc vique eum ecce ebrii sunt hi putatis vos sicut enim
 ניר איבנא דאנתון סכרין הלין רוין דהא עד מא השא
 per Ioelem quod dictum est hoc sed horz sunt tres
 תלת אנין שעין: 16 אלא הדא הי דאמרין ביואל
 effundam Deus dixit postremis in diebus erit propheta
 נביא: 17 נהוא כיומתא אחריא אמר אלהא אשוד
 & iuvenes vri & filiz vestrz filii vestri & vaticinabūtur carnē omē sup Spir. meū
 רוהין עיל כל בסר ונתבון בניכון ובנתכון ונגודויכון
 somniabunt somnia & seniores vestri videbūt visiones
 חוונא נחוזן וקשישיכון חלמא נחלמון:

8 Et quomodo nos audiuimus vnusquisque linguam nostram in qua nati sumus?
 9 Parthi, & Medi, & Elamitæ, & qui habitant Mesopotamiam, Iudæam, & Cappadociam, Pontum, & Asiam,
 10 Phrygiam, & Pamphyliam, Ægyptum, & partes Libyz, quæ est circa Cyrenen: & aduenz Romani.
 11 Iudzi quoque, & Proselyti, Cretes, & Arabes audiuius eos loquētes nostris linguis magnalia Dei,
 12 Stupebant autē omnes, & mirabantur, adiuuicem dicentes, Quidnam vult hoc esse?
 13 Alij autem irridentes dicebant, Quia musto pleni sunt isti.
 14 Stans autem Petrus cum vndecim, leuauit vocem suā, & locutus est eis, Viri Iudæi, & qui habitatis Ierusalem vniuersi, hoc vobis notum sit, & auribus percipite verba mea.
 15 Non enim, sicut vos estimatis, hi ebrij sunt, cum sit hora dici tertia:
 16 Sed hoc est quod dictū est per Prophetam Ioel,
 17 Et erit in nouissimis diebus (dicit Dominus) effundam de Spiritu meo super omnem carnem: & prophetabunt filij vestri & filiz vestrz, & iuuenēs vestri visiones videbunt, & seniores vestri somnia somniabunt.

VUM
 TAVEN
 M.

8 καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ὃν ἡ ἑβραϊστὶνη: 9 Παρθοῖ, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἑλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν,
 10 Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον τε καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς ἐκ τῆ Κυρηναιῶν, καὶ οἱ ἐπιδημιῶντες Ρωμαίοι,
 11 Ἰουδαῖοι τε καὶ Προσλυτῖται, Κρήτες καὶ Ἀραβες ἀκούομεν λαλοῦντων αὐτοῦ πάντες ἡμετέρας γλώσσας τὰ μεγαλεῖα τῆ θεοῦ. 12 Ἐπίστευτε δὲ πάντες, καὶ δουτέροισι, διῆος πνεῦσος ἀποδοῦντος ἡμῖν ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; 13 Ἐπὶ οὖν δὲ γὰρ λαλοῦντες ἤχησιν, ὅτι λαλοῦντες μεμυσταμένοι εἰσὶ. 14 ταῦτις δὲ Πέτρος συνέειπεν αὐτοῖς, ἔπειτα τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς ἑβραϊστῆος ἀπέστρεψε Ἰουδαίους, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἰερουσαλήμ ἀπαύτως, ὅτι ἡμῖν γενοσὶν ἕσσω, καὶ ὡς ἔπαυσα τῶ ῥήματι μου. 15 Ὡς γὰρ ὡς ἐστὶν ἡμεῖς Ἰσραηλιτῆς ἀντινομιῶντες μεθυσιστοῦντες ἔτι τὰ ὄσα ποιεῖται τῆς ἡμετέρας. 16 ἀπὸ τῆς οὖν τῆς ἐβραϊστῆος ἀπέστρεψε τὸ πνεῦμα τῆς ἑβραϊστῆος καὶ ἀπέστρεψε τὸ πνεῦμα τῆς ἑβραϊστῆος ἐπὶ τὴν ἑβραϊστῆος καὶ Ἰουδαίους, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἰερουσαλήμ ἀπαύτως, ὅτι ἡμῖν γενοσὶν ἕσσω, καὶ ὡς ἔπαυσα τῶ ῥήματι μου.
 17 ἀπὸ τῆς οὖν τῆς ἐβραϊστῆος ἀπέστρεψε τὸ πνεῦμα τῆς ἑβραϊστῆος καὶ ἀπέστρεψε τὸ πνεῦμα τῆς ἑβραϊστῆος ἐπὶ τὴν ἑβραϊστῆος καὶ Ἰουδαίους, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἰερουσαλήμ ἀπαύτως, ὅτι ἡμῖν γενοσὶν ἕσσω, καὶ ὡς ἔπαυσα τῶ ῥήματι μου.

vultu tuo cum Iactitia replebis me vitaru' vitam mihi reuelasti
28 גלית לי אורחא דחיא תמליני בסיתותא עם פרוצופך :
 primore de apud vos palam dicere permittitur fratres viri
29 נברא אחין מפס למאמר עין בנלא לותכון על ריש
 est sepulchri eius & domus sepultus etiam q̄a moru' est David patrum
 אבהתא דויד דמירא ואף אתקבר ובית קבורה איתוהי
 erat & sciens enim fuit propheta in hunc diem vsque apud nos
30 לותן עד מא ליומנא :
 federe faciē ventris tui fructu quia de Deus ei iurasset q̄ iureiurando
 רמוכתא ימנא לה אלהא דמן פארא דכרסך אותב
 Christi resurrectione de & locutus est vidit & ante solium tuū super
 על כורסך : **31** וקדם הוא ומלך על קימתה דמשהוא
 corruptionem vidit corpus eius non etiam in inferno sic derelictus quia non
 דלא אשתבך בשיוול אף לא פגרה הוא חבלא :
 & ipse est sumus testes eius omnes & nos Deus suscitavit Iesum hunc
32 להנא ישוע אקים אלהא וחנן כלן סהדוהי : **33** והוין
 promissum Patre a & accepit exaltatus est Dei qui per dexterā
 דביטורה דאלהא אתתרים ונסכ מן אבא שוודינא
 videtis quod ecce hoc donum & effudit Sanctitatis Spiritu quod de
 דעל רוחא דקורשא ואשר מוהבתא הדיא דהא חוין
 ad celos ascendit David enim non estis & audientes vos
 אנתון ושמעין אנתון : **34** לא הוא ניר דויד סלק לשמיא
 donec dextera mea a sede Domini meo Domin⁹ ga Dixit dixit ipse quia
 מטל דהו אמר דאמר מריא דתב לך מן מינני : **35** עד
 cerro pedibus tuis scabellum inimicos tuos ponam
 דאסים בעל דכביך כובשא להנליך : **36** שרודאית
 fecerit eum & Christum quod Dominum Israel domus tota sciat igitur
 הכיל ידע בלה בית יסודיל דמרינא ומשיחנא עבורה
 crucifixi illis quem vos Iesum hunc Deus
 אלהא להנא ישוע דאנתון זקפתון :
 ieiunii sexte hebdomadis in sabbatho secunda
 דתרין כשכנא דשבתא דו דצומנא
 Simoni & dixerunt in corde suo cōpuncti sunt hęc audissent & cūm
37 וכר שמעו הלין אתננחו בלהון ואמרו לשמעון
 fratres faciemus quid Apostolis & reliquis
 ולשרכא דשליחא מנא נעבר אחין :

28 Notas mihi fecisti vias
 vitæ: replebis me iucunditate
 cum facie tua.
29 Viri fratres, liceat au-
 denter dicere ad vos de Pa-
 triarcha David, quoniam de-
 functus est, & sepultus est:
 & sepulchrum eius est apud
 nos vsque in hodiernum diē.
30 Propheta igitur cūm ef-
 set, & sciret quia iureiurando
 iurasset illi Deus de fructu
 lumbi eius federe super sedē
 eius:
31 Providens locutus est de
 resurrectione Christi, quia
 neque derelictus est in infer-
 no, neque caro eius vidit cor-
 ruptionem.
32 Hunc Iesum resuscitavit
 Deus, cuius omnes nos tes-
 tes sumus.
33 Dextera igitur Dei exal-
 tatus, & promissione Spiritus
 sancti accepta à Patre, effudit
 hoc donum quod vos viden-
 tis & auditis.
34 Non enim David ascen-
 dit in celū: dicit autem ipse,
 Dixit domin⁹ Domino meo,
 Sede à dextris meis,
35 Donec ponam inimicos
 tuos scabellū pedum tuo-
 rum.
36 Certissimè sciat ergo
 omnis domus Israel, quia &
 Dominum eum, & Christum
 fecit Deus, hunc Iesum, quē
 vos crucifixistis.
37 His autem auditis com-
 puncti sunt corde, & dixerūt
 ad Petrum & ad reliquos A-
 postolos, Quid faciemus, vi-
 ri fratres?

38 ἐγὼ εἶπα ὑμῖν ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος θεὸς ἢ ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐκ δεξιῶν ἐκθronισθεὶς καὶ ἐπιθronισθεὶς ἐν οὐρανοῖς, ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ ἐπισημνός, ὁ ἰσχυρὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἐκτίων ἁστέρας καὶ τὰς σελήνας. **39** ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐκ δεξιῶν ἐκθronισθεὶς καὶ ἐπιθronισθεὶς ἐν οὐρανοῖς, ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ ἐπισημνός, ὁ ἰσχυρὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἐκτίων ἁστέρας καὶ τὰς σελήνας. **40** ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐκ δεξιῶν ἐκθronισθεὶς καὶ ἐπιθronισθεὶς ἐν οὐρανοῖς, ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ ἐπισημνός, ὁ ἰσχυρὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἐκτίων ἁστέρας καὶ τὰς σελήνας. **41** ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐκ δεξιῶν ἐκθronισθεὶς καὶ ἐπιθronισθεὶς ἐν οὐρανοῖς, ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ ἐπισημνός, ὁ ἰσχυρὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἐκτίων ἁστέρας καὶ τὰς σελήνας. **42** ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐκ δεξιῶν ἐκθronισθεὶς καὶ ἐπιθronισθεὶς ἐν οὐρανοῖς, ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ ἐπισημνός, ὁ ἰσχυρὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἐκτίων ἁστέρας καὶ τὰς σελήνας. **43** ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐκ δεξιῶν ἐκθronισθεὶς καὶ ἐπιθronισθεὶς ἐν οὐρανοῖς, ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ ἐπισημνός, ὁ ἰσχυρὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἐκτίων ἁστέρας καὶ τὰς σελήνας. **44** ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐκ δεξιῶν ἐκθronισθεὶς καὶ ἐπιθronισθεὶς ἐν οὐρανοῖς, ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ ἐπισημνός, ὁ ἰσχυρὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἐκτίων ἁστέρας καὶ τὰς σελήνας. **45** ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐκ δεξιῶν ἐκθronισθεὶς καὶ ἐπιθronισθεὶς ἐν οὐρανοῖς, ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ ἐπισημνός, ὁ ἰσχυρὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἐκτίων ἁστέρας καὶ τὰς σελήνας. **46** ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐκ δεξιῶν ἐκθronισθεὶς καὶ ἐπιθronισθεὶς ἐν οὐρανοῖς, ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ ἐπισημνός, ὁ ἰσχυρὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἐκτίων ἁστέρας καὶ τὰς σελήνας. **47** ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐκ δεξιῶν ἐκθronισθεὶς καὶ ἐπιθronισθεὶς ἐν οὐρανοῖς, ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ ἐπισημνός, ὁ ἰσχυρὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἐκτίων ἁστέρας καὶ τὰς σελήνας.

38 Petrus autem ad illos, Pœnitentiam (inquit) agite, & baptizetur unusquisque vestrum, in nomine Iesu Christi in remissionem peccatorum vestrorum: & accipietis donum Spiritus sancti.
 39 Vobis enim est repromissio, & filiis vestris & omnibus qui longè sunt, quoscunque aduocauerit Dominus Deus noster.
 40 Aliis etiam verbis plurimis testificatus est, & exhortabatur eos, dicens, Saluamini à generatione ista praua.
 41 Qui ergo receperunt sermonem eius, baptizati sunt: & appositz sunt in die illa animarum circiter tria milia.
 42 Erant autem perseuerantes in doctrina Apostolorum, & communicatione fractionis panis, & orationibus.
 43 Fiebat autem omni animarum timor: multa quoque prodigia & signa per Apostolos in Ierusalem fiebant, & metus erat magnus in vniuersis.
 44 Omnes etiam qui credebant, erant pariter, & habebant omnia communia.
 45 Possessiones & substantias vendebant, & diuidebant illa omnibus, prout cuique opus erat.
 46 Quotidie quoque perdurantes vnanimiter in templo, & frangentes circa domos panem, sumebant cibum exultatione & simplicitate cordis:

in nomine exvobis homo homo & baptizemini penitentia agite Simo etc etc
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 Spiritus donum vt accipietis peccatorum in remissionem Iesu Christi
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 & omnibus & filiis vestris promissum fuit enim vobis
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 & in sermonibus eos vocauerit Deus quosipse sunt qui renouit
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 cum ab eis erat & petens eis erat & testans multis
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 ex eis & homines peruerfa hac generatione à sermone
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 die in eo & additi sūt & baptizati sūt & crediderūt sermonem excepit
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 Apostolorum in doctrina erant & perseuerantes animarum milia
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 & fuit Eucharistie & in fractione in oratione erat & communio
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 fiebant & virtutes multa & signa amima in omni ciuitate
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 qui credebant ij & omnes in Ierusalem Apostolorum
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 erat comunitatis eis quod erat id & omne erat
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 & diuidetes eam erant vendetes possessio quibus erat
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 & quotidie erat quod necesse id secundum homini hominibus
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 erant frangentes & in domo anima in vna in templo erant perfrangentes
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה
 & in puritate exultantes cibum erant & accipietes non
 וְכֵן הָיָה לְהוֹן שְׂמֵעוֹן הַיּוֹבֵב וְעַמְדוֹ אֲנֵשׁ אֲנֵשׁ מִנְכּוֹן בְּשֵׁמֶה

NOI
 TESTI
 VVA

38 Γέγονε δὲ ἐφ' ὧν αὐτοῖς, μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ ἀλάβωσιν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ παραλάβετε τὸ δῶρον τοῦ ἁγίου πνεύματος. 39 ὅσοι οὖν ἐλάλησαν ἐπὶ τῶν ῥημάτων τούτων, ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσέθηκεν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν ἑξ ἑκατῶν τριῶν χιλιάδων. 40 ὅσοι οὖν ἐλάλησαν ἐπὶ τῶν ῥημάτων τούτων, ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσέθηκεν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν ἑξ ἑκατῶν τριῶν χιλιάδων. 41 ὅσοι οὖν ἐλάλησαν ἐπὶ τῶν ῥημάτων τούτων, ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσέθηκεν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν ἑξ ἑκατῶν τριῶν χιλιάδων. 42 Ἦσαν δὲ προσκολλημένοι ἅπασιν ἀλλήλοις, καὶ ἔσθον ἅπαντες ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ κοινῶς ἀναβιβάζοντες τὸν ἑαυτόν, καὶ κοινῶς ἀναβιβάζοντες τὸν ἑαυτόν, καὶ κοινῶς ἀναβιβάζοντες τὸν ἑαυτόν. 43 Ἦσαν δὲ προσκολλημένοι ἅπασιν ἀλλήλοις, καὶ ἔσθον ἅπαντες ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ κοινῶς ἀναβιβάζοντες τὸν ἑαυτόν, καὶ κοινῶς ἀναβιβάζοντες τὸν ἑαυτόν, καὶ κοινῶς ἀναβιβάζοντες τὸν ἑαυτόν. 44 Πᾶς τις δὲ ἐλάλησε ἐπὶ τῶν ῥημάτων τούτων, ἐβαπτίσθη, καὶ προσέθηκεν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν ἑξ ἑκατῶν τριῶν χιλιάδων. 45 καὶ ἔσθον ἅπαντες ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ κοινῶς ἀναβιβάζοντες τὸν ἑαυτόν, καὶ κοινῶς ἀναβιβάζοντες τὸν ἑαυτόν, καὶ κοινῶς ἀναβιβάζοντες τὸν ἑαυτόν. 46 καὶ ἔσθον ἅπαντες ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ κοινῶς ἀναβιβάζοντες τὸν ἑαυτόν, καὶ κοινῶς ἀναβιβάζοντες τὸν ἑαυτόν, καὶ κοινῶς ἀναβιβάζοντες τὸν ἑαυτόν.

omni coram in amicos donari cum Deum erant laudantes
47 משבחין הווי לאלהא בר יוכין ברהמא קדם כלה
in ecclesia fiebat qui salui eos quotidie erat auges & Dominus noster populo
עמא ומרן מוסר הוא כליום דהאין הווי בעדתא

47 Collaudantes Deum, & habentes gratiam ad omne plebem. Dominus autem augebat qui salui fiebant quotidie in idipsum.

3 caput
3 קפלאון
auri feria sexta

CAP. III.

דערונתא דרהבא

in templum simul & Ioannes Cephas Simon ascenderent ut cum & fuit
1 והוא דבר סלקין שמעון כאפא ויוהנן אכרדא להיכלא
ab claudum unum virum & ecce hora nona precectionis tempore
בערנא דצלוחא דתשע שעין. והא נברא חד הנרא דמן
adferentes erant qui soliti ij homines fuerat portantes matris suae vtero
כרס אמרה שקילין הווי אנשא אילין דמעדין הווי מיתין
ut esset Speciosa quae vocatur templi ad ianuam eum & sponetes
וסימין לה בתרעא דהיכלא דמתקרא שפירא דנהוא
vidisset cum is in templum qui introibat iis ab eleemosynam petens

1 Petrus autem & Ioannes ascendebant in templum ad horam orationis nonam.

2 Et quidam vir qui erat claudus ex vtero matris suae, baiulabatur: quem ponebat quotidie ad portam templi, quae dicitur Speciosa, ut peteret eleemosynam ab introeuntibus in templum.

3 Is cum vidisset Petrum & Ioannem incipientes introire in templum, rogabat ut eleemosynam acciperet.

4 Intuens autem in eum Petrus cum Ioanne, dixit, Respice in nos.

5 At ille intendebat in eos, sperans se aliquid accepturum ab eis.

6 Petrus autem dixit, Argentum & aurum non est mihi: quod autem habeo hoc tibi do: In nomine Iesu Christi Nazareni surge, & ambula.

7 Et apprehensa manu eius dextera, alleuauit eum, & protinus consolidatae sunt bases eius & plantae.

8 Et exiliens stetit, & ambulabat: & intrauit cum illis in templum ambulans, & exiliens, & laudans Deum.

שאל ודקתא מן הנון דעאלין להיכלא: 3 הנאכר הוא
ab eis erat petens in templum introeuntes & Ioannem Simonem
לשמעון וליוהנן דעאלין להיכלא בעא הוא מנהון
& dixerunt & Ioannes Simon in eum & respexerunt eleemosynam ei ut darent

רנתלון לה ודקתא: 4 והרוו בה שמעון ויוהנן ואמרו
accipere esset sperans eum eos intueus est verò ipse nos intueri ei
לה חור כן: 5 הו דיין חר כהון כד סבר הוא למסב
mihi non est & argentum aurum Simon illi ait aliquid ab eis

מנהון מדם: 6 אמר לה שמעון דהבא וסמא לית לי
Iesu Domini nostri In nomine tibi ego do mihi quod est id sed
אלא מדם דאית לי יתב אנא לך בשכרה דמרן ישוע
dexteram manum eius & apprehedit ambula surge Nazareni Christi

משיחא נצריא קום הלך: 7 ואחרדא כאידרה דימינא
& exiliens & plantae eius pedes eius obfirmati sunt hora & eadem & exerxit eum
ואקימיה ובה בשעתא שרו רגלוהו ועקבוהו: 8 ושור
& exiliens ambulans templum cum eis & ingressus est & ambulauit surrexit
קם והלך ועל עמחון להיכלא כד מהלך ומשור
in Deum & glorificans

ומשבח לאלהא:

47 πάντες τῶν ἡμερῶν ἐπὶ τῷ ἱερῷ, καὶ ἔλαυνον τὸν λαόν· ὁ δὲ κύριος αὐξάνων ἐστὶν ἡμερῶν τῶν σωζομένων καὶ τῶν ἁγιαζομένων.
Κεφ. γ.
1 Ἐπιποσῶν δὲ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν ὅτι τὸ ἱερὸν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῶν σωζομένων καὶ τῶν ἁγιαζομένων, καὶ ἔλαυνον τὸν λαόν, ὁ δὲ κύριος αὐξάνων ἐστὶν ἡμερῶν τῶν σωζομένων καὶ τῶν ἁγιαζομένων.
2 καὶ ἦν ἄνθρωπος κλινοῦς ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἡλικίας ἑβδμήτης, ὃν ἐπέθετο καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ κλινοῦς, ὃν ἔφερεν ἐκ τῆς πόρτης τοῦ ἱεροῦ, ὅπως εἰσελθὼν εἰς τὴν πόρταν εἰσελάσσει καὶ εἰσέλθων εἰς τὸ ἱερὸν.
3 ὁ δὲ ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μελλόντας εἰσελαίαι εἰς τὸ ἱερὸν, ἠρώτη ἡγενησάμενος αὐτούς.
4 ἀποκρίσας δὲ τὸν Πέτρον εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, εἶπε, βλέψον εἰς ἡμᾶς.
5 ὁ δὲ ἐπίβλεψεν αὐτοὺς, προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβῆναι.
6 εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, ἀργύριον καὶ χρυσὸν οὐκ ἔχω, ἀλλ' ὃ ἐξέλω τῷ θεῷ δοῦναι· ἃ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζαρενοῦ ἐγείρωμαι καὶ περιπατῶ.
7 ὁ πρῶτος αὐτῶν πρὸς τὸν κλινοῦς ἔειπεν, ὁ θεὸς πατέρων ἡμῶν εὐλόγησεν τὸν Ἰησοῦν ὃν ἐξέλεξε καὶ ἐστρεψάμενος αὐτὸν εἰς βασιλεὺς ἐπὶ τῆς γῆς.
8 ὁ δὲ ἀποβλέψας εἰς αὐτοὺς, ἔστη καὶ περιπατῶν, ἔλαυνον τὸν λαόν, ἔλαυνον τὸν λαόν, ἔλαυνον τὸν λαόν.
Dd